

רשומות

הצעות חוק

10 ביוני 1953

166

כ"ז בסיון תשי"ג

עמוד
208

הצעת חוק ההסגרה, תשי"ג—1953.

חוק ההסגרה, תשי"ג—1953

1. כל אימת שקיים הסכם בין ישראל לבין מדינה זרה הקובע יחסי גומלין בהסגרת עבריינים, מותר, על פי בקשת אותה מדינה, להסגיר לידיה, בהתאם לחוק זה, אדם הנמצא בישראל והוא נאשם או נתחייב בדין באותה מדינה על עבירה שאינה בעלת אופי מדיני ושאלו נעברה בישראל היתה עבירה מן העבירות הכלולות בתוספת לחוק זה (להלן — עבירת הסגרה).

הסגרה לפי יחסי גומלין

2. הוגשה בקשה מטעם מדינה זרה להסגיר לידיה אדם שנאשם, או שנתחייב בדין, באותה מדינה על עבירת הסגרה (להלן — מבוקש), רשאי שר המשפטים להורות, כי המבור קש יובא לפני בית משפט מחוזי כדי להכריז עליו שהוא ברהסגרה.

בקשה מדינה זרה

3. ניתנה הוראה כאמור, יגיש היועץ המשפטי לממשלת ישראל, או בא כוחו, לבית המשפט המחוזי של מקום מגורי המבוקש או של מקום מעצרו, עתירה להכריז על המבוקש שהוא ברהסגרה.

עתירה לבית המשפט

4. הוגשה עתירה, יכול בית המשפט, בכל שלב של הדיון, לצוות על מעצרו של המבוקש; תקפו של הצו יהיה עד למתן החלטה באותה עתירה, אם לא ביטלו בית המשפט לפני כן.

מעצר לאחר עתירה

5. (א) היועץ המשפטי לממשלת ישראל או בא כוחו, או קצין משטרה גבוה, רשאים לצוות על מעצר מבוקש לפני העתירה, וכן על מעצר אדם שיש יסוד להניח כי תוגש בקשה להסגירו ונראה למצווה כי המעצר דרוש להבטחת ההסגרה.

מעצר עד לעתירה

(ב) מי שנעצר לפי סעיף קטן (א) יובא תוך ארבעים ושמונה שעות לפני שופט לשם קבלת צו מעצר עליו; תקפו של הצו לא יעלה על המישה עשר ימים, אולם אם הוכח, שיש נסיבות מיוחדות המעכבות את הבאתו של העציר לפני בית משפט מחוזי לשם הכרזה שהוא ברהסגרה, רשאי השופט להאריך את מעצרו לתקופה נוספת בהתאם לאותן הנסיבות.

6. הוכח בשעת הדיון בעתירה לפי סעיף 3, כי המבוקש נתחייב בדין במדינה המבקשת על עבירת הסגרה, או כי יש ראיות מספיקות להעמידו לדין על עבירה כזאת אילו עבר אותה בישראל, וכי נתמלאו שאר התנאים הקבועים בחוק להסגרתו של המבוקש, יכריז בית המשפט שהוא ברהסגרה, אם לא הוכיח המבוקש להנחת דעתו של בית המשפט אחד מאלה:

הכרזה על מבוקש שהוא בר הסגרה

(1) ריצה את ענשו על אותה עבירה בין בארץ ובין בחוץ לארץ;

(2) הועמד לדין בישראל על אותה עבירה ונמצא זכאי או חייב;

(3) נתיישנה אותה עבירה, או נתיישן העונש שהוטל עליו בגללה, בין לפי דיני המדינה המבקשת ובין לפי דיני מדינת ישראל;

(4) נחן על אותה עבירה או נמחל לו ענשה במדינה המבקשת;

(5) בקשת ההסגרה באה כדי להאשימו או להענישו למעשה על עבירה בעלת אופי מדיני.

7. מבוקש שהדיון בבקשת הסגרתו נדחה מחמת היותו אסור או נאשם על עבירה אחרת בישראל לא תבוא תקופת הדחיה הזאת במנין תקופות ההתישנות הקבועות בדיני מדינת ישראל לענין האמור בפסקה (3) לסעיף 6.

תקופה שאינה משפיעה על ההתישנות

8. בית המשפט הדן בעתירה רשאי לקבל כראיה עדות שנגבתה במדינה זרה.
9. (א) מי שהוכרז ברי-הסגרה רשאי בדרך שמבקשים שחרור ממעצר בלתי חוקי להגיש לבית המשפט העליון בשבתו כבית דין גבוה לצדק, בקשת לביטול ההכרזה (להלן — בקשת ביטול).
- (ב) מי שהוכרז ברי-הסגרה לא יוסגר למדינה המבקשת לפני תום המישה עשר יום מיום ההכרזה.
- (ג) הוגשה בקשת ביטול — יעוכב ביצוע ההסגרה עד למתן החלטה בה.
10. מבוקש שהוכרז ברי-הסגרה מותר להחזיקו במאסר או במשמורת אחרת עד להסגרתו כל עוד לא בוטלה ההכרזה על פי סעיף 13 או על פי בקשת ביטול שהגיש המבוקש, או כל עוד לא ציווה בית המשפט הדן בבקשת הביטול לנהוג במבוקש בדרך אחרת.
11. לא יוסגר מבוקש, אלא אם הובטח על פי הסכם עם המדינה המבקשת שהוא לא ייעצר, לא יועמד לדין ולא ייענש באותה מדינה על עבירה אחרת שעבר לפני הסגרתו, ושלא יוסגר על ידי אותה מדינה למדינה אחרת על עבירה שעבר לפני הסגרתו, אלא אם ניתנה לו תחילה האפשרות לצאת מהמדינה המבקשת ולא יצא תוך 60 יום מיום שניתנה לו, או שחזר מרצונו למדינה המבקשת לאחר שיצא ממנה, או שמדינת ישראל הסכימה בכתב שתיעשה פעולה כאמור לגבי אותו אדם.
12. (א) תם המועד הקבוע בסעיף 9 (ב) ולא הוגשה בקשת ביטול, או שדנו בה והוחלט שלא לבטל את ההכרזה — רשאי שר המשפטים או מי שהוסמך לכך על ידי לצוות על ביצוע הסגרתו של המבוקש.
- (ב) מי שקיבל את המבוקש מטעם המדינה הזרה, רשאי על פי צו, כאמור, להחזיקו במשמורת ולהעבירו מחוץ לגבולות ישראל.
13. לא הוסגר מבוקש ולא הועבר מחוץ לגבולות ישראל תוך 60 יום מיום שהוכרז ברי-הסגרה, או מיום שהוחלט בבקשת הביטול — אם היתה בקשה — ההכרזה בטלה; אולם בית המשפט שהכריז רשאי לפי בקשתם של היועץ המשפטי לממשלת ישראל או של פרקי ליט המדינה ואם יש נסיבות מיוחדות המעכבות את ההסגרה, להאריך את תקפה לתקופה נוספת שבית המשפט יקבענה לפי אותן נסיבות.
14. הותנה בין ישראל לבין מדינה זרה בהסכם בענין הסגרה —
- (1) כי רק חלק מן העבירות הכלולות בתוספת יהיו עבירות הסגרה לגבי אותה מדינה;
 - (2) כי עציר ישוחרר ממעצרו, אם לא הוגשה בקשה להסגרתו או אם לא הוגשו הוכחות מספיקות להכריז עליו שהוא ברי-הסגרה תוך תקופה שנקבעה בהסכם;
 - (3) כי מסמכים שנתפסו אצל מבוקש, וכל חומר אחר היכול לשמש הוכחה נגדו במשפט, יימסרו למדינה המבקשת;
 - (4) כי המועד לביטול הכרזה על מבוקש שלא הוסגר יהיה קצר מן המועד שנקבע בסעיף 13;
 - (5) כי מסמכים מסויימים או עדויות מסויימות יתקבלו כראיה בדיון על עתירה להסגרת מבוקשים לאותה מדינה —
- ינתנו כמותנה על אף האמור בחוק זה או בכל חוק אחר.

15. הוגשה בקשת הסגרה, וניתן צו על ידי שר המשפטים לפי סעיף 9(2) לפקודת ההסגרה, לפני תחילת תקפו של חוק זה — יחולו על אותה בקשה הוראות פקודת ההסגרה, כאילו חוק זה לא נכנס לתקפו. לא ניתן צו כאמור — יחולו על אותה בקשה הוראות חוק זה.

הוראות מעבר

16. הוסגר אדם לישראל על ידי מדינה זרה, לא ייעצר ולא יובא לדין על עבירה אחרת שעבר לפני הסגרתו, וכן לא יוסגר למדינה אחרת על עבירה שעבר לפני הסגרתו, אלא אם ניתנה לו תחילה האפשרות לצאת את ישראל, ולא יצא תוך 60 יום מיום שניתנה לו, או שחזר מרצונו לישראל לאחר שיצא ממנה, או שהמדינה שהסגירה אותו לישראל הסכימה בכתב שתיעשה פעולה כאמור לגבי אותו אדם.

ריו מי שהוסגר לישראל

17. (א) פקודת ההסגרה — בטלה.
(ב) כדי להסיר ספק, נאמר בזה כי חוק העבריינים הפליטים, 1881, אינו חל בישראל מיום הקמת המדינה.

ביטולים

18. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, ובכלל זה תקנות בדבר סדרי הדין וכללי הראיות בעתירות ובבקשות.

ביצוע ותקנות

תוספת

(סעיף 1)

(א) כל עבירה שאפשר להטיל עליה עונש מוות או עונש מאסר לתקופה העולה על שלוש שנים, אף אם ענשה קל מזה כשנדונים עליה בבית משפט שלום או בבית משפט מחוזי בדיון מהיר; למעט עבירה שאין העבריין יכול להיות נאשם בה, אלא אם היה חייל בשעת העבירה.

(ב) עבירה שענשה פחות מן האמור לעיל, והיא עבירה לפי חוק לתיקון דיני הענשים (עבירות שוחד), תשי"ב—1952, או אם היא עבירה על סעיפי פקודת החוק הפלילי 1936, המנויים להלן: 81, 88, 109, 100, 115, 120 — 122, 124, 137, 140, 150, 156, 159, 161, 163, 166, 170, 173, 174, 185, 187, 195, 218, 227, 241 — 243, 250, 261, 262, 270, 289, 303 — 306, 310, 316, 326, 336, 350, 359, 360, 363 — 366.

דבר הסבר

החוק המוצע בא לבטל בישראל את תקפו של החוק האימפריאלי הבריטי משנת 1881, בדבר העבריינים הפליטים, ולהחליף את פקודת ההסגרה, שנתישנה ואינה הולמת את צרכי המדינה.

לפי החוק המוצע אין להסגיר אדם המבוקש על ידי מדינה זרה אלא אם יש הסכם בין ישראל ובין אותה מדינה בדבר יחסי גומלין בהסגרת עבריינים, ונתמלאו שאר התנאים הקבועים בחוק המוצע, ואלה הם:

1. המדינה המבקשת להסגיר לה אדם הנמצא בישראל צריכה להגיש בקשה על כך למדינת ישראל בצירוף הוכחות, כי המבוקש נידון או נאשם במדינה המבקשת על עבירת הסגרה.

¹ חוקי א"י, כרך א', פרק נ"ו, עמ' 657.
² חוקי א"י, כרך ג', עמ' 2698.
³ ספר החוקים 92 מיום ט' באדר תשי"ב (6.3.52), עמ' 126.
⁴ ע"ר מס' 652 מיום 14.12.36, תוס' 1, עמ' 268.

2. עבירות ההסגרה מפורשות בתוספת לחוק המוצע, אולם בהסכם עם מדינה זרה מותר לקבוע, כי עבירות מסוימות המפורשות בתוספת האמורה לא יישמשו עילה להסגרה. כלומר, מותר בדרך זו לגרוע מן הרשימה שבתוספת, אך אין להוסיף עליה. לפי התוספת עבירת הסגרה היא כל מעשה או אי-מעשה שהוא פשע לפי חוק המחייב בישראל; היינו, כל עבירה שענשה מיתה או מאסר לתקופה העולה על שלוש שנים, וכן העבירות המנויות להלן אף שאינן פשעים:

שוחד ושלמונים לפי חוק לתיקון דיני העונשין (עבירות שוחד), תשי"ב—1952; השתתפות במהומות (81 *); הפרעה לתנועת אניות על ידי מהומות (88); נגישה על ידי פקיד ציבורי (109ב); מעילה בנכסים על ידי פקידים (110, 111); דינים וחשבונות כספיים כותבים המוגשים על ידי עובדי המדינה (111); שימוש לרעה במשרה (112); מתן תעודות כוזבות (113); לקיחת שררה שלא כדין (114, 115); שבועת שקר (120); הטיית עדויות (121, 122, 124); שבירת חותמות רשמיים (137); מעשי תרמית ומעילה באימון על ידי פקדי ממשלה (140); גרימת נזק למבנים ולמצבות שנועדו לציבור (150); גישואין ובעילה של נערה למטה מגיל הגישואין (156); מעשים מגונים (158, 159); סרסור למטרות בלתי מוסריות (161, 162); החזקת בית זנות (163); חיים מרווחיה של זונה (166); כפיה או סיוע למעשי זנות (170, 173, 174); אי הספקת מזונות לילדים (185); הפקרת ילדים ונטישתם (184, 186); גרימת סכנה לבריאותם של משרתים ושוליות (187); הפצת מחלות מין או מחלות מסוכנות אחרות (195); גרימת מוות מתוך חוסר זהירות (118); העלמת לידה של וילד (227); חבלות בבני אדם—(241, 242); סיכון חיי אדם על ידי חוסר זהירות (243); תקיפה וגרימת חבלה גופנית (250); כפיית עבודה על אדם שלא כחוק (261); מאסר שוא (262); גניבה (270); תקיפה בכוונה לגנוב (289); מעשי הונאה (303 — 306); קבלת רכוש שהושג במרמה (310); גרימת נזק לרכוש בודון ושלא כחוק (326); זיוף מסמכים (336); חיקוי בנקודטים והפצת מטבעות מזויפים (350, 359, 360, 363 — 366).

עבירות לפי החוק הצבאי ועבירות מדיניות אינן עבירות הסגרה.

3. גם כשנתמלאו התנאים שב-1 ו-2, יהא הדבר מסור לשיקול דעתו של שר המשפטים אם לתורות על פקידות ההליכים המשפטיים להסגרת המבוקש, החליט שר המשפטים בחיוב יובא המבוקש לפני בית משפט מחוזי לשם הכרזה עליו כעל ברה-הסגרה.

4. כדי שבית המשפט יכריז על מבוקש שהוא ברה-הסגרה, יש להוכיח שהמבוקש נידון במדינה המבקשת על עבירת הסגרה, ואם עדיין לא נידון אלא נאשם על עבירה כזאת יש להביא ראיות שיהא בהן כדי להעמידו לדין על עבירה זו בבית משפט בישראל.

5. אף אם תובאו ראיות כאמור ב-4 יסרב בית המשפט להכריז על המבוקש שהוא ברה-הסגרה, אם כבר ריצה את ענשו על העבירה שעליה הוא מבוקש, או אם הוא מבוקש על עבירה שכבר נשפט עליה בישראל ויצא חייב או זכאי, או על עבירה שנתיישנה או שנחן עליה, או אם הוא מוכיח כי דורשים את הסגרתו כדי להענישו למעשה על עבירה בעלת אופי מדיני.

6. ההסגרה לא תבוצע עד שלא תמה התקופה (15 יום) שבה רשאי המבוקש להגיש לבית הדין הגבוה לצדק בקשה לביטול הכרזה; ואם הגיש אותה — עד שלא אישרה בית הדין.

* המספרים בסוגריים הם סעיפי פקודת החוק הפלילי, 1936, המתייחסים לעבירה.

7. לאחר שנתמלא האמור ב-6 מותר יהיה להסגיר את המבוקש למדינה הורה על פי צו מאת שר המשפטים או בא כוחו ובלבד שההסגרה תבוצע תוך 60 יום מיום ההכרזה; אולם רשאי בית המשפט, בתנאים שנקבעו בהצעת החוק, להאריך תקופה זאת.

8. לא יוכרז אדם כר-הסגרה ולא יוסגר מישראל אלא אם הובטח על-פי הסכם בין ישראל ובין המדינה המבקשת את הסגרתו, כי בלי הסכמה-נוספת בכתב מאת מדינת ישראל לא יעמידו את המבוקש לדין, ולא יענישו אותו על עבירה אחרת שעבר לפני שהוגש שם הבקשה להסגרתו, ושהמדינה המבקשת לא תסגיר אותו למדינה אחרת לפני שניתנה לו האפשרות לצאת ממנה.

כדי לאפשר את ביצועה של הסגרה קובע החוק המוצע הוראות המתירות להחזיק מבוקש במעצר עד להכרזה עליו, וכן לעצור אדם לפני שהוגשה בקשה להסגרתו, אם יש יסוד להניח כי בקשה כזאת תוגש בזמן הקרוב ביותר. המעצר יבוצע על פי צו מאת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו או מאת קצין משטרה גבוה (קצין בדרגת סגן מפקד מחוז ומעלה). הצו יובא תוך 48 שעות לאישורו של שופט.

החוק המוצע קובע, כי הוראות מסויימות שנקבעו בהסכמי הסגרה בין ישראל ובין מדינה אחרת, כגון הוראות בדבר התקופה המכסימלית שאפשר להחזיק מבוקש במעצר או בדבר מסירת מסמכים או הקלות בהבאת ראיות, יהיו חלק מדיני ישראל, במידה שהדבר נוגע לפעולת הסגרה בין ישראל ובין אותה מדינה.

בפקודת ההסגרה המתבטלת היו הוראות בדבר גביית עדויות בארץ לפי בקשת רשות ממשלתית זרה לצורך חקירה או משפט המתנהלים בחוץ לארץ. היות ולהוראות אלה אין קשר עם פעולות ההסגרה לא נכללו הוראות דומות בחוק המוצע והן ישולבו לתוך הצעת חוק אחרת, שתוגש לכנסת, הדנה בדיני ראיות.